

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 10. novembra 2016 *

„Predhodno odločanje — Nujni postopek predhodnega odločanja — Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Evropski nalog za prijetje — Okvirni sklep 2002/584/PNZ — Člen 1(1) — Pojem, sodna odločba — Člen 6(1) — Pojem, odreditveni pravosodni organ — Evropski nalog za prijetje, ki ga je odredilo ministrstvo za pravosodje Republike Litve zaradi izvršitve kazni zapora“

V zadevi C-477/16 PPU,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo rechtbank Amsterdam (sodišče prve stopnje v Amsterdamu, Nizozemska) z odločbo z dne 2. septembra 2016, ki je prispela na Sodišče istega dne, v postopku v zvezi z izvršitvijo evropskega naloga za prijetje, odrejenega zoper

Ruslanasa Kovalkovasa,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, E. Juhász, C. Vajda, sodnika, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, in C. Lycourgos, sodnik,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da se v skladu s členom 111 Poslovnika Sodišča pisni del postopka ne opravi, in na podlagi obravnave z dne 5. oktobra 2016,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za nizozemsko vlado M. Bulterman, H. Stergiou in B. Koopman, agentke,
- za nemško vlado T. Henze, M. Hellmann, J. Möller in R. Riegel, agenti,
- za grško vlado E. Tsousi, agentka,
- za finsko vlado S. Hartikainen, agent,
- za švedsko vlado A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren, H. Shev in F. Bergius, agenti,
- za Evropsko komisijo R. Troosters in S. Grünheid, agenta,

* Jezik postopka: nizozemščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 19. oktobra 2016

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 1(1) in člena 6(1) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24, v nadaljevanju: Okvirni sklep).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki ga je odredilo ministrstvo za pravosodje Republike Litve (v nadaljevanju: litovsko ministrstvo za pravosodje) zoper Ruslanasa Kovalkovasa zaradi izvršitve kazni zapora v Litvi, na Nizozemskem.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah od 5 do 9 Okvirnega sklepa je navedeno:
  - „(5) Zastavljeni cilj Unije, da postane območje svobode, varnosti in pravice, prinaša odpravo postopka izročitve med državami članicami in njegovo nadomestitev s sistemom predaje oseb med pravosodnimi organi. Nadalje uvedba novega poenostavljenega sistema predaje osumljenih ali obsojenih oseb zaradi kazenskega pregona ali izvršitve kazni omogoča, da se odpravijo sedaj zapleteni in zamudni postopki izročitve. Tradicionalno sodelovanje, ki je doslej vladalo med državami članicami, bi moralo, v območju svobode, varnosti in pravice, v kazenskoopravnih zadevah nadomestiti sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev, ki obsegajo odločitve pred izrekom kazni in pravnomočne odločbe.
  - (6) Evropski nalog za prijetje, kot ga predvideva ta okvirni sklep, je na področju kazenskega prava prvi konkretni ukrep izvajanja načela medsebojnega priznavanja, o katerem je Evropski svet navedel, da je temeljni kamen pravosodnega sodelovanja.
  - (7) Ker cilja o nadomestitvi sistema večstranske izročitve oseb [večstranskega sistema izročitve oseb], ki se je oblikoval na podlagi Evropske konvencije o izročitvi z 13. decembra 1957, ni mogoče zadostno uresničiti z enostranskim delovanjem držav članic in ga je torej, zaradi njegovega obsega in učinkov, lažje uresničiti na ravni Unije, lahko Svet sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 2 [EU] in člena 5 [ES]. V skladu z načelom proporcionalnosti, kakor je predstavljeno v slednjem členu, ta okvirni sklep ne presega okvirov tega, kar je potrebno za uresničitev tega cilja.
  - (8) Odločitve o izvršitvi evropskega naloga za prijetje morajo biti pod zadostnim nadzorom, kar pomeni, da bo pravosodni organ države članice, kjer bodo zahtevano osebo prijeli, moral odločiti o njeni predaji.
  - (9) Vloga centralnih organov pri izvršitvi evropskega naloga za prijetje mora biti omejena na praktično in administrativno pomoč.“

- 4 Člen 1 Okvirnega sklepa, naslovljen „Opredelitev evropskega naloga za prijetje in obveznost njegove izvršitve“, določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

[...]“

- 5 V členih 3, 4 in 4a Okvirnega sklepa so naštetih razlogi za obvezno in fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje. V členu 5 Okvirnega sklepa so določena jamstva, ki jih mora dati odreditvena država članica v nekaterih primerih.

- 6 Člen 6 Okvirnega sklepa, naslovljen „Opredelitev pristojnih pravosodnih organov“, določa:

„1. Odreditveni pravosodni organ je pravosodni organ odreditvene države članice, ki je po pravu te države pristojen za odreditev evropskega naloga za prijetje.

2. Izvršitveni pravosodni organ je pravosodni organ izvršitvene države članice, ki je po pravu te države pristojen za izvršitev evropskega naloga za prijetje.

3. Vsaka država članica obvesti Generalni sekretariat Sveta, kateri sodni organ je pristojen po njenem pravu.“

- 7 Člen 7 Okvirnega sklepa, naslovljen „Udeležba centralnih organov“, določa:

„1. Vsaka država članica lahko imenuje centralni organ ali, kadar tako določa njen pravni sistem, več centralnih organov za pomoč pristojnim pravosodnim organom.

2. Država članica lahko, kadar je to potrebno zaradi notranje organiziranosti njenega pravosodnega sistema, sklene, da bo(do) njen(i) centralni organ(i) odgovorni za administrativno pošiljanje in prejemanje evropskih nalogov za prijetje in za vso s tem povezano uradno korespondenco.

Država članica, ki želi izkoristiti možnosti iz tega člena, pošlje Generalnemu sekretariatu Sveta podatke o imenovanem centralnem organu ali organih. Te navedbe so zavezujoče za vse organe odreditvene države članice.“

Nizozemsko pravo

- 8 Z Overleveringswet (zakon o predaji) je bil Okvirni sklep prenesen v nizozemsko pravo. Člen 1 tega zakona določa:

„V tem zakonu:

[...]

(b) evropski nalog za prijetje pomeni pisno odločbo pravosodnega organa države članice Evropske unije zaradi prijetja in predaje osebe s strani pravosodnega organa druge države članice;

[...]

- (i) odreditveni pravosodni organ pomeni pravosodni organ države članice Evropske unije, ki je na podlagi nacionalnega prava pristojen za odreditev evropskega naloga za prijetje;

[...]"

9 Člen 5 zakona o predaji določa:

„Predaja je mogoča samo odreditvenim pravosodnim organom drugih držav članic Evropske unije ob spoštovanju določb tega zakona ali določb, sprejetih na njegovi podlagi.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 10 Jonavos apylinkės teismas (okrožno sodišče v Jonavi, Litva) je 13. februarja 2012 R. Kovalkovasu, litovskemu državljanu, izreklo kazen zapor v trajanju 4 let in 6 mesecev za dejanje, opredeljeno kot huda telesna poškodba. Litovsko ministrstvo za pravosodje je avgusta 2013 odredilo evropski nalog za prijetje zoper R. Kovalkovasa zaradi izvršitve dela te kazni, ki ga je treba še prestati in ki znaša 3 leta in 11 mesecev in 5 dni, v Litvi.
- 11 Pri rechtbank Amsterdam (sodišče prve stopnje v Amsterdamu, Nizozemska) kot pravosodnemu organu za izvršitev navedenega evropskega naloga za prijetje je bil začet postopek za prijetje R. Kovalkovasa in njegovo predajo litovskim organom.
- 12 Navedeno sodišče glede na elemente v Ocenjevalnem poročilu Sveta z dne 14. decembra 2007 o nacionalnih praksah v zvezi z evropskim nalogom za prijetje (Ocenjevalno poročilo o četrtem krogu medsebojnega ocenjevanja – „dejanska uporaba evropskega naloga za prijetje in ustreznih postopkov predaje med državami članicami“: poročilo o Litvi (12399/2/07 REV 2)) dvomi, ali je mogoče za evropski nalog za prijetje, ki ga odredi organ, kot je litovsko ministrstvo za pravosodje, šteti, da ga je odredil „pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa, in ali je, posledično, ta evropski nalog za prijetje „sodna odločba“ v smislu člena 1(1) Okvirnega sklepa.
- 13 Glede tega se navedeno sodišče sprašuje, ali je treba pojma „sodna odločba“ in „pravosodni organ“ v smislu Okvirnega sklepa razlagati tako, da sta to avtonomna pojma prava Unije, ali pa lahko države članice prosto opredelijo njun pomen in obseg.
- 14 Za primer, da ta pojma spadata v domeno nacionalnega prava držav članic, predložitveno sodišče meni, da bi bilo zlasti ob upoštevanju uvodnih izjav 5, 6 in 9 Okvirnega sklepa mogoče podvomiti o tem, da je odločitev Republike Litve, da se litovsko ministrstvo za pravosodje imenuje za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa, skladna s tem sklepom, ker je takšna odločitev v nasprotju s ciljem Okvirnega sklepa, s katerim naj bi se postopki izročitve „depolitizirali“.
- 15 Za primer, da bi bilo treba navedena pojma obravnavati kot avtonomna pojma prava Unije, predložitveno sodišče, ki se sklicuje na točko 56 sodbe z dne 1. junija 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385), meni, da se v okviru teh pojmov zahteva, da evropski nalog za prijetje izda organ s takšnim statusom in pristojnostmi, na podlagi katerih lahko nudi ustrezno sodno varstvo v fazi odreditve evropskega naloga za prijetje. Glede na načelo vzajemnega priznavanja, na katerem Okvirni sklep temelji, meni, da je načeloma izključeno, da lahko evropski nalog za prijetje izda ministrstvo države članice. Glede tega naj lahko ne bi bilo upoštevno, da evropski nalog za prijetje temelji na odločbi sodišča te države članice.
- 16 Predložitveno sodišče meni, da bi se za evropski nalog za prijetje, ki ga odredi ministrstvo, lahko štelo, da ga je izdal „pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa, če je bil ta nalog odrejen izključno na zahtevo sodišča, ki je izreklo obsodbo, in kot izvršitev odločbe navedenega sodišča, ki je presodilo, da je odreditev evropskega naloga za prijetje ustrezna.

- 17 V teh okoliščinah je rechtbank Amsterdam (sodišče prve stopnje v Amsterdamu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali sta izraza ‚pravosodni organ‘ iz člena 6(1) Okvirnega sklepa [...] in ‚sodna odločba‘ iz člena 1(1) Okvirnega sklepa [...] avtonomna pojma prava Unije?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: na podlagi katerih meril je mogoče ugotoviti, ali je organ odreditvene države članice tak ‚pravosodni organ‘ in ali je evropski nalog za prijetje, ki ga je odredil, zato taka ‚sodna odločba‘?
3. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali je [litovsko] ministrstvo za pravosodje[...] zajeto s pojmom ‚pravosodni organ‘ iz člena 6(1) Okvirnega sklepa [...] in ali je evropski nalog za prijetje, ki ga je odredil ta organ, zato ‚sodna odločba‘ iz člena 1(1) Okvirnega sklepa [...]?
4. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali je imenovanje organa, kot je [litovsko ministrstvo za pravosodje], za odreditveni pravosodni organ v skladu s pravom Unije?“

Nujni postopek

- 18 Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku predhodnega odločanja, ki je določen v členu 107 Poslovnika Sodišča.
- 19 V utemeljitev tega predloga navaja zlasti dejstvo, da R. Kovalkovas trenutno ni na prostosti, saj se predvideva njegova dejanska predaja litovskim organom.
- 20 Na prvem mestu je treba navesti, da se ta predlog za predhodno odločanje nanaša na razlago Okvirnega sklepa, ki spada na področja iz naslova V tretjega dela Pogodbe DEU, ki se nanaša na območje svobode, varnosti in pravice. Zato se nujni postopek predhodnega odločanja zanj lahko uporabi.
- 21 Na drugem mestu je treba v skladu s sodno prakso Sodišča upoštevati okoliščino, da je zadevni osebi iz postopka v glavni stvari trenutno odvzeta prostost in da je njeno nadaljnje pridržanje odvisno od rešitve spora o glavni stvari (sodba z dne 16. julija 2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, točka 24). Ukrep pridržanja zoper R. Kovalkovasa je bil namreč v skladu s pojasnili predložitvenega sodišča odrejen v okviru izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki je bil odrejen zoper njega.
- 22 V teh okoliščinah je četrti senat Sodišča 12. septembra 2016 na predlog sodnice poročevalke in po opredelitvi generalnega pravobranilca odločil, da predlogu predložitvenega sodišča, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku predhodnega odločanja, ugotovi.
- 23 Poleg tega je bilo na podlagi člena 111 Poslovnika odločeno, da se pisni del postopka iz člena 109(2) tega poslovnika ne opravi.

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo, drugo in tretje vprašanje

- 24 Predložitveno sodišče želi s prvim, drugim in tretjim vprašanjem, ki jih je treba preučiti skupaj, v bistvu izvedeti, ali je pojem „pravosodni organ“ iz člena 6(1) Okvirnega sklepa avtonomen pojem prava Unije in ali je treba ta člen 6(1) Okvirnega sklepa razlagati tako, da je organ izvršilne oblasti, kot je litovsko

ministrstvo za pravosodje, zajet s pojmom „odreditveni pravosodni organ“ v smislu te odločbe, kar pomeni, da je mogoče evropski nalog za prijetje, ki ga je izdal ta organ zaradi izvršitve sodbe, s katero je bila izrečena kazen zapora, šteti za „sodno odločbo“ v smislu člena 1(1) Okvirnega sklepa.

- 25 V uvodu je treba opozoriti, da je cilj Okvirnega sklepa, kot izhaja zlasti iz njegovega člena 1(1) in (2) ter iz njegovih uvodnih izjav 5 in 7, nadomestitev multilateralnega sistema izročitve, ki se je oblikoval na podlagi Evropske konvencije o izročitvi z dne 13. decembra 1957, s sistemom predaje obsojenih ali osumljenih oseb med pravosodnimi organi zaradi izvršitve kazni ali kazenskega pregona, pri čemer slednji sistem temelji na načelu medsebojnega priznavanja (sodba z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru, C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 75 in navedena sodna praksa).
- 26 Namen Okvirnega sklepa je torej, da se z uvedbo novega poenostavljenega in učinkovitejšega sistema predaje oseb, ki so obsojene ali osumljene storitve kaznivega dejanja, poenostavi in pospeši pravosodno sodelovanje in da se tako prispeva k uresničitvi cilja, zastavljenega za Unijo, da postane prostor svobode, varnosti in pravice, tako da se opira na visoko stopnjo zaupanja, ki mora obstajati med državami članicami (sodba z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru, C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 76 in navedena sodna praksa).
- 27 Načelo vzajemnega zaupanja med državami članicami in načelo medsebojnega priznavanja sta v pravu Unije temeljnega pomena, saj omogočata vzpostavitev in ohranjanje območja brez notranjih meja. Natančneje, načelo vzajemnega zaupanja zlasti v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice od vsake države zahteva, naj razen v izrednih okoliščinah šteje, da vse druge države članice spoštujejo pravo Unije in zlasti temeljne pravice, priznane s tem pravom (sodba z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru, C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 78 in navedena sodna praksa).
- 28 Načelo medsebojnega priznavanja, ki je „temeljni kamen“ pravosodnega sodelovanja, na podlagi člena 1(2) Okvirnega sklepa pomeni, da so države članice načeloma zavezane k izvršitvi evropskega naloga za prijetje. Izvršitveni pravosodni organ lahko namreč izvršitev naloga zavrne samo v taksativno naštetih primerih obvezne neizvršitve, določenih v členu 3 Okvirnega sklepa, in fakultativne neizvršitve, določenih v členih 4 in 4a Okvirnega sklepa. Poleg tega je mogoče za izvršitev evropskega naloga za prijetje postaviti samo katerega od pogojev, ki so izčrpno določeni v členu 5 Okvirnega sklepa (sodba z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru, C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točki 79 in 80 ter navedena sodna praksa).
- 29 Vendar je treba v skladu z določbami Okvirnega sklepa izvršiti samo evropske naloge za prijetje v smislu člena 1(1) tega sklepa. Iz člena 1(1) Okvirnega sklepa izhaja, da evropski nalog za prijetje pomeni „sodno odločbo“, kar zahteva, da jo odredi „pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) tega sklepa.
- 30 V skladu z zadnjenavedeno določbo je odreditveni pravosodni organ pravosodni organ odreditvene države članice, ki je po pravu te države pristojen za odreditev evropskega naloga za prijetje.
- 31 Čeprav v skladu z načelom procesne avtonomije držav članic člen 6(1) Okvirnega sklepa napotuje na njihovo pravo, je treba ugotoviti, da je ta napotitev omejena na imenovanje pravosodnega organa s pristojnostjo za odreditev evropskega naloga za prijetje. Zato se navedena napotitev ne nanaša na opredelitev samega pojma „pravosodni organ“.
- 32 V teh okoliščinah pomena in obsega pojma „pravosodnega organa“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa ni mogoče prepustiti presoji vsake države članice (glej po analogiji sodbi z dne 17. julija 2008, Kozłowski, C-66/08, EU:C:2008:437, točka 43, in z dne 16. novembra 2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, točka 38).

- 33 Iz tega izhaja, da pojem „pravosodni organ“ iz člena 6(1) Okvirnega sklepa zahteva avtonomno in enotno razlago v vsej Uniji, ki jo je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča poiskati ob upoštevanju besedila te določbe, okvira, v katerega se umešča, in ciljev, ki se uresničujejo z Okvirnim sklepom (glej po analogiji sodbo z dne 28. julija 2016, JZ, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 34 Tako je treba v zvezi z besedilom člena 6(1) Okvirnega sklepa navesti, da izraz „pravosodni organ“ v tej določbi ni omejen zgolj na sodnike ali sodišča katere od držav članic, ampak lahko širše zajema organe, ki sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti v zadevnem pravnem redu (sodba z današnjega dne, Poltorak, C-452/16 PPU, točka 33).
- 35 Vseeno pa je treba ugotoviti, da pojma „pravosodni organ“ iz te določbe ni mogoče razlagati tako, da je lahko z njim zajet tudi organ izvršilne oblasti katere od držav članic, kot je ministrstvo.
- 36 Na prvem mestu, izraz „pravosodni“, kot se običajno razume, se ne nanaša na ministrstva držav članic. Ta izraz namreč nakazuje na sodno oblast, ki mora biti, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 34 sklepnih predlogov, v skladu z načelom delitve oblasti, ki opredeljuje delovanje pravne države, ločena od izvršilne oblasti. Tako se pravosodne organe tradicionalno razume kot organe, ki sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti, v nasprotju, med drugim, z ministrstvi ali drugimi vladnimi organi, ki so del izvršilne oblasti.
- 37 Na drugem mestu, Okvirni sklep temelji na načelu, v skladu s katerim morajo biti pri odločbah v zvezi z evropskim nalogom za prijetje spoštovana vsa jamstva, ki se zahtevajo za to vrsto odločb, zlasti tista, ki izhajajo iz temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 1(3) Okvirnega sklepa. To pomeni, da mora ne le odločbo o izvršitvi evropskega naloga za prijetje temveč tudi odločbo o odreditvi tega naloga sprejeti pravosodni organ, tako da celoten postopek predaje med državami članicami, ki je določen v Okvirnem sklepu, poteka pod sodnim nadzorom (glej v tem smislu sodbo z dne 30. maja 2013, F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, točke 39, 45 in 46).
- 38 V tem okviru člen 7 Okvirnega sklepa dovoljuje državam članicam, da ob spoštovanju pogojev iz te določbe, in če je to potrebno zaradi organizacije njihovih pravosodnih sistemov, določijo nepravosodni organ, torej centralni organ, za pošiljanje in prejemanje evropskih nalogov za prijetje.
- 39 Ministrstvo države članice je sicer lahko zajeto s pojmom „centralni organ“ v smislu tega člena 7, vendar iz navedenega člena ob upoštevanju uvodne izjave 9 Okvirnega sklepa izhaja, da je vloga takega centralnega organa omejena na praktično in administrativno pomoč pristojnim pravosodnim organom. Možnosti, ki jo ponuja člen 7 Okvirnega sklepa, torej ni mogoče razširiti tako, da je z njo državam članicam omogočeno, da pristojne pravosodne organe nadomestijo s tem centralnim organom, kar zadeva odločitve za odreditev evropskega naloga za prijetje.
- 40 Na tretjem mestu, imenovanje organa izvršilne oblasti za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa bi bilo v nasprotju s cilji, ki se uresničujejo s tem sklepom in na katere je opozorjeno v točkah od 25 do 28 te sodbe.
- 41 Cilj Okvirnega sklepa je namreč uvedba poenostavljenega sistema predaje neposredno med pravosodnimi organi, namenjenega temu, da s ciljem zagotovitve prostega pretoka sodnih odločb v kazenskih zadevah na območju svobode, varnosti in pravice nadomesti klasičen sistem sodelovanja med suverenimi državami, ki zahteva vključitev politične oblasti in presojo z njene strani.
- 42 Z imenovanjem organa izvršilne oblasti, kot je litovsko ministrstvo za pravosodje, za organ, ki je pristojen za odreditev evropskega naloga za prijetje, pa bi bila izvršilni oblasti podeljena pristojnost odločanja v postopku predaje iskanih oseb, prav to pa se želi ukiniti z Okvirnim sklepom.

- 43 Poleg tega načelo vzajemnega priznavanja, ki je določeno v členu 1(2) Okvirnega sklepa, na podlagi katerega mora izvršitveni pravosodni organ izvršiti nalog za prijetje, ki ga je odredil odreditveni pravosodni organ, temelji na predpostavki, da je pred izvršitvijo evropskega naloga za prijetje zaradi izvedbe sodnega nadzora posegel pravosodni organ.
- 44 Odreditev naloga za prijetje s strani subjekta izvršilne oblasti, kot je litovsko ministrstvo za pravosodje, pa izvršitvenemu pravosodnemu organu ne more dati zagotovila, da je bil v zvezi z odreditvijo tega evropskega naloga za prijetje opravljen takšen sodni nadzor, in zato ni zadostna, da bi upravičila visoko stopnjo zaupanja med državami članicami, ki je omenjena v točki 26 te sodbe in ki je temelj Okvirnega sklepa.
- 45 Zato je treba pojem „pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa razlagati tako, da ministrstvo države članice, kot je litovsko ministrstvo za pravosodje, ne more biti zajeto s tem pojmom, zato evropskega naloga za prijetje, ki ga je zadnje odredilo zaradi izvršitve sodbe, s katero je bila izrečena kazen zavora, ni mogoče šteti za „sodno odločbo“ v smislu člena 1(1) Okvirnega sklepa.
- 46 Nazadnje, te razlage ne omajajo dejstva, da, kot je omenila litovska vlada v odgovoru na pisna vprašanja Sodišča, litovsko ministrstvo za pravosodje postopa, prvič, le v strogem okviru izvršitve pravno močne sodbe, ki jo izda sodišče po izvedenem sodnem postopku, in drugič, na predlog sodišča.
- 47 Iz informacij, ki jih je predložila litovska vlada v odgovoru na pisna vprašanja Sodišča, namreč izhaja, da odločitev v zvezi z odreditvijo evropskega naloga za prijetje na koncu sprejme litovsko ministrstvo za pravosodje, in ne sodnik, ki je izrekel kazen zavora, na kateri ta evropski nalog za prijetje temelji. To ministrstvo preverja izpolnjenost pogojev, ki so potrebni za to odreditev, in ima tudi polje proste presoje v zvezi s tem, ali je ta odreditev sorazmerna.
- 48 Glede na vse zgornje preudarke je treba na prvo, drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da je pojem „pravosodni organ“ iz člena 6(1) Okvirnega sklepa avtonomen pojem prava Unije in da je treba ta člen 6(1) razlagati tako, da nasprotuje temu, da se organ izvršilne oblasti, kot je litovsko ministrstvo za pravosodje, imenuje za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu te določbe, zato evropskega naloga za prijetje, ki ga je odredil ta organ zaradi izvršitve sodbe, s katero je bila izrečena kazen zavora, ni mogoče šteti za „sodno odločbo“ v smislu člena 1(1) Okvirnega sklepa.

Četrto vprašanje

- 49 Glede na odgovor na prvo, drugo in tretje vprašanje na četrto vprašanje ni treba odgovoriti.

Časovna omejitev učinkov te sodbe

- 50 Litovska vlada, na obravnavi pa tudi nizozemska vlada in Evropska komisija, so Sodišču predlagale, naj učinke te sodbe časovno omeji, če bi razsodilo, da organ izvršilne oblasti, kot je litovsko ministrstvo za pravosodje, ni zajet s pojmom „pravosodni organ“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa. Navedene stranke so se v bistvu sklicevale na morebitne posledice te sodbe za zadeve, v katerih je evropski nalog za prijetje odredil organ, ki ni „pravosodni organ“ v smislu te določbe.
- 51 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso razlaga posameznega pravila prava Unije, ki jo Sodišče poda pri izvrševanju pristojnosti na podlagi člena 267 PDEU, pojasnjuje in natančneje določa pomen in obseg tega pravila, kot se mora ali bi se moralo razumeti in uporabljati od začetka njegove veljavnosti. Iz tega izhaja, da sodišča tako razlagano pravilo smejo in morajo uporabiti tudi za pravna razmerja, ki so nastala in so bila oblikovana pred izdajo sodbe, s katero je bilo odločeno o zahtevi za razlago, če so tudi sicer izpolnjeni pogoji za predložitev spora glede uporabe navedenega pravila pristojnemu sodišču (sodba z dne 17. septembra 2014, Liivimaa Lihaveis, C-562/12, EU:C:2014:2229, točka 80 in navedena sodna praksa).

- 52 Sodišče sme le izjemoma z uporabo splošnega načela pravne varnosti, ki je del pravnega reda Unije, omejiti možnost katerega koli zainteresiranega, da bi se z namenom izpodbijanja pravnih razmerij, ki so nastala v dobri veri, skliceval na določbo, ki jo je razložilo. Za določitev take omejitve morata biti izpolnjena dva bistvena pogoja, in sicer dobra vera zainteresiranih krogov in nevarnost resnih motenj (sodbi z dne 27. februarja 2014, Transportes Jordi Besora, C-82/12, EU:C:2014:108, točka 41, in z dne 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International in drugi, C-110/15, EU:C:2016:717, točka 60).
- 53 V obravnavani zadevi je zlasti iz ocenjevalnega poročila Sveta z dne 14. decembra 2007, ki je omenjeno v točki 12 te sodbe, razvidno, da je Svet v preteklosti odrejanje evropskih nalogov za prijetje s strani litovskega ministrstva za pravosodje kritiziral kot nezdržljivo z zahtevo po imenovanju „pravosodnega organa“. V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da je bila Republika Litva zaradi objektivne in precejšnje negotovosti glede obsega določb prava Unije spodbujena k ravnanju, ki ni v skladu s pravom Unije.
- 54 V teh okoliščinah učinkov te sodbe ni treba časovno omejiti.

Stroški

- 55 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Pojem „pravosodni organ“ iz člena 6(1) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, je avtonomen pojem prava Unije, ta člen 6(1) pa je treba razlagati tako, da nasprotuje temu, da se organ izvršilne oblasti, kot je ministrstvo za pravosodje Republike Litve, imenuje za „odreditveni pravosodni organ“ v smislu te določbe, zato evropskega naloga za prijetje, ki ga je izdal ta organ zaradi izvršitve sodbe, s katero je bila izrečena kazen zapora, ni mogoče šteti za „sodno odločbo“ v smislu člena 1(1) Okvirnega sklepa 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299.

Podpisi